

Wpływy obce we fleksji

Autor: Halina Karaś

Wpływy obce we fleksji to zmiany w odmianie wyrazów dokonane pod wpływem zewnętrznym, czyli języków obcych. W dialekcie śląskim, na pograniczu polsko-czeskim, pod wpływem języka czeskiego w mianowniku lp. przymiotników rodzaju męskiego występuje końcówka *i* (zamiast *y*), np. ładni, stari oraz końcówka *i* (zamiast *e*) w rzeczownikach odczasownikowych, np. kazani, zbiyrani. W gwarach wschodniosuwalskich (sejneńskich) powstałych na substracie (podłożu) białoruskim rzeczowniki nijakie w mianowniku i bierniku lp. pod wpływem akania, zrównują się z żeńskimi, np. taka jeziora, wesela była. Te same gwary w odmianie słowa posiłkowego być w czasie teraźniejszym zachowują pod wpływem białoruskim tylko formę 3. os., por. ja, ty, on, ona, ono – jest, my, wy, oni, one – jest. Na granicy gwarowej polsko-czeskiej i polsko-słowackiej w czasie teraźniejszym używa się końcówki *-(y)m* w 1.os. lp., np. mozym, i me (zamiast *my*) w 1. os. lmn., np. robime, zwalime. W kresowych odmianach polszczyzny i w gwarach pogranicza wschodniego pod wpływem języków wschodniosłowiańskich używa się częściej analitycznych form czasu przeszłego – ja został, ty milczał, my bywali – z zaimkiem osobowym w roli wykładnika osoby.